

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11Csp/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202018
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2022:8719202018.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Dagmar Soliarová, v právnej veci žalobcu: H. T. J., I..J., J. J. U. XX, XXX XX Ž., O.: XX XXX XXX proti žalovanému: A. H., F.. XX.XX.XXXX, T. S. XXX, v konaní o zaplatenie 4 454,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 8,90 % ročne z istiny 4 454,92 eur od 22.03.2019 do zaplatenia.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi prisúdené plnenie podľa právoplatného výroku I. rozsudku č. k. 11Csp/38/2019-69 zo dňa 13.10.2020 a prisúdené plnenie podľa I. výroku tohto rozsudku v pravidelných splátkach po 200,- eur mesačne až do úplného vyrovnania, splatných vždy 20. dňa v mesiaci s tým, že neuhradením jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

III. Žalobca m á právo na náhradu trov konania a trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 12.04.2019 na tunajší súd žalobu o zaplatenie istiny 4 454,92 eur s príslušenstvom.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 03.10.2017 uzatvoril žalobca a žalovaný úverovú zmluvu č. 000000000446589, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 5 000,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach do 16.09.2025. Žalobca vyzval listom zo dňa 21.03.2019 žalovaného na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 21.03.2019. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby nezrealizoval žiadnu úhradu.

3. Súd rozhodol vo veci dňa 26.09.2019 rozsudkom č. k. 11Csp/38/2019-69 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4 454,92 eur, úrok vo výške 138,77 eur, úrok z omeškania vo výške 1,93 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 4 454,92 eur od 22.03.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 138,77 eur od 22.03.2019 do zaplatenia a to všetko v pravidelných splátkach po 200,- eur mesačne až do úplného vyrovnania, splatných vždy do 20. dňa mesiaca s tým, že neuhradením jednej splátky sa stane splatným celý dlh. V časti zmluvného úroku 8,90 eur súd druhým výrokom rozsudku žalobu zamietol. Tretím výrokom rozsudku súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca podal voči I., II. a III. výroku rozsudku súdu zo dňa 26.09.2019 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 19CoCsp/11/2020-119 zo dňa 13.10.2020 a s právoplatnosťou dňa 20.11.2020 tak, že zrušil rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. v časti zaplatenia priznaných súm

v 200,- eur mesačných splátkach, vo výroku II., ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a v súvisiacom výroku III. o priznanom nároku na náhradu trov konania. Vo zvyšku I. výroku, ktorým súd „uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4 454,92 eur, úrok vo výške 138,77 eur, úrok z omeškania vo výške 1,93 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 4 454,92 eur od 22.03.2019 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 138,77 eur od 22.03.2019 do zaplataenia“ nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 20.11.2020.

5. Z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu (bod 25.) vyplynulo, že úlohou súdu bude vec opätovne prejednať, zistiť oprávnenosť nárokov žalobcu, pričom súd má vychádzať z riadne zisteného a preukázaného stavu aj čo sa týka pomerov na strane žalovaného, keď chce priznanie sumy povoliť v splátkach a rovnako pri rozhodovaní o nárokoch na zmluvné úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru bude úlohou súdu vziať do úvahy najnovšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020).

6. V tomto spore je na základe vyššie uvedeného rozsudku súdu zo dňa 26.09.2019 právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 4 454,92 eur, úrok vo výške 138,77 eur, úrok z omeškania vo výške 1,93 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 4 454,92 eur od 22.03.2019 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 138,77 eur od 22.03.2019 do zaplataenia a to ku dňu 15.11.2019. Súd sa ďalším postupom obmedzil (na základe zrušujúceho rozhodnutia krajského súdu) na zistenie pomerov na strane žalovaného za účelom rozhodnutia o ne/ priznaní výhody splátok a na rozhodnutie o nárokoch na zmluvné úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru na podklade rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020).

7. Za tým účelom súd doplnil vykonané dokazovanie (listinné dôkazy, a to úverová zmluva zo dňa 03.10.2017, výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 21.03.2019, všeobecné obchodné podmienky) o vyjadrenie žalobcu zo dňa 24.11.2020 a nariadil na deň 22.02.2022 pojednávanie, ktorého sa zúčastnil žalovaný osobne a žalobca svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil.

8. Podľa úverovej zmluvy zo dňa 03.10.2017 bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 5 000,- eur, výška úrokovej sadzby bola fixná do splatnosti 8,9 % p. a., počet anuitných splátok bol určený na 96 v sume 73,01 eur mesačne, výška RPMN 11,04 %, priemerná RPMN 12,57 %, celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť je 7 258,96 eur. Dňa 21.03.2019 žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie celého úveru a ku dňu 21.03.2019 dlh bol vo výške 4 454,92 eur.

9. Zo žaloby žalobcu ďalej vyplynulo, že má zato, že nárok na zaplataenie (zmluvného) úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom splatení (úveru) podľa § 502 ods. 1 a 3, § 499 a § 497 Obchodného zákonníka.

10. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v prípade, že dlžník poruší zmluvu a sú splnené zákonom a prípadne aj zmluvou predpokladané podmienky, má veriteľ právo vyhlásiť predčasnú alebo tiež mimoriadnu splatnosť úveru, teda požadovať okamžité vrátenie úveru dlžníkom. Právnym následkom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je, že dlžník prichádza o výhodu odloženej splatnosti úveru, resp. o výhodu splátok a veriteľ získava možnosť využiť všetky dostupné právne prostriedky na to, aby sa domohol dlžnej pohľadávky. Veriteľ tiež získava právo požadovať od dlžníka zákonnú sankciu v podobe úrokov z omeškania z celej dlžnej sumy nielen z čiastky, s ktorou bol dlžník aktuálne v omeškani, prípadne i iné sankcie vyplývajúce zo zmluvy.

11. Riadny - zmluvný úrok predstavuje cenu peňazí, ktoré veriteľ poskytol dlžníkovi na základe zmluvy o úvere. Z ekonomického pohľadu ide v zásade o kompenzáciu veriteľovi za obetovanú príležitosť, kedy nemohol s istinou úveru nakladať, pretože nebola v jeho dispozícii. Na strane dlžníka ide o cenu za to, že do jeho dispozície mu boli vydané fin. prostriedky, ktoré mohol používať, pričom povinnosť ich vrátiť bola odložená do budúcnosti a prípadne rozložená i na splátky.

12. Z najnovšej judikatúry Najvyššieho súdu SR (5Cdo/42/2020, 3Cdo/113/2019, 7Cdo/111/2019, 1Cdo/94/2019) vyplýva, že „zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník

nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa“. Svojím rozhodnutím vo veci 5Cdo/42/2020 Najvyšší súd SR (bod 24.) stanovil, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“ a ďalej z uznesenia NSSR vo veci 3Cdo/113/2019 (bod 27.) vyplýva, že „veriteľovi predčasne zosplatneného úveru patria úroky z istiny do doby dojednanej v úverovej zmluve ako doby riadneho splatenia celého úveru i s príslušenstvom.“ Napokon z rozsudku Súdneho dvora EÚ (C-96/16, C-94/17) zo dňa 07.08.2018 vyplýva, že „cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia.

13. Dňa 24.11.2020 žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že (v zmysle ustálenej judikatúry) trvá na podanej žalobe a opätovne uviedol, že s povolením splácania istiny v splátkach nesúhlasí, pretože má zato, že žalovaný žiadny dôkaz o jeho nepriaznivej finančnej situácii nepredložil.

14. Žalovaný sa k žalobe vyjadril na pojednávaní dňa 22.02.2022, kde uviedol, že došlo na jeho strane k zmene pomerov a to rozvodom jeho manželstva rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 1P/82/2020-58 zo dňa 23.09.2020. Žalovaný k svojej finančnej situácii uviedol, že pracuje vo firme Whirlpool s mesačným zárobkom cca 1 000,- eur až 1 100,- eur, z uvedenej sumy uhrádza výživné na svoje 4 deti spolu 350,- eur mesačne, ďalej uviedol, že v exekučnom konaní vedenom na základe platobného rozkazu č. k. 19Up/496/2021 je zrážkami zo mzdy vykonávaná exekúcia v prospech oprávneného - žalobcu. Žalovaný napokon uviedol, že po rozvode manželstva žije u priateľky, ktorej prispieva na chod domácnosti sumou 300,- eur mesačne, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nemá žiadne úspory a jeho osobné a majetkové pomery mu nedovoľujú zaplatiť istinu vo výške 4 454,92 eur spolu s úrokmi do troch dní, tak ako to žiada žalobca. Žalovaný tiež súdu predložil kópiu rozsudku o rozvode manželstva č. k. 1P/82/2020-58 a exekučný príkaz zo dňa 13.10.2021.

15. Súd v zmysle § 295 CSP doplnil dokazovanie o opis mzdového listu žalovaného za posledných 12 mesiacov, kde zamestnávateľ žalobcu - spoločnosť Whirlpool Slovakia s.r.o. uviedol, že čistá priemerná mesačná mzda žalovaného za obdobie 2/2021-1/2022 činí 1 410,06 eur.

16. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

17. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

21. Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlh musí byť splnený riadne a včas.

22. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

23. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

24. Súd opätovne preskúmal žalobu žalobcu v časti, v ktorej bol rozsudok súdu zrušený a žalobe žalobcu v časti požadovaného 8,90 %-ného úroku ročne z nezaplatenej istiny 4 454,92 eur od 22.03.2019 do zaplatenia vyhovel, nakoľko mal s odkazom na bod 11. tohto rozsudku preukázané, že uvedený nárok je dôvodný. Z vyššie citovanej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že i po zosplatnení úveru má žalobca nárok nielen na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny (o ktorého priznaní súd rozhodol dňa 26.09.2019), ale zároveň má nárok i na úrok zmluvný, ktorý je v danom prípade v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čl. 6 súdneho spisu) vo výške 8,90 % ročne. Preto súd prvým výrokom tohto rozsudku rozhodol tak, ako je uvedený.

25. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

26. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na finančné možnosti žalovaného súd povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 200,- eur mesačne. Súd pritom vychádzal zo skutočnosti, že hoci žalovaný je zamestnaný a jeho priemerný mesačný príjem je vo výške cca 1 400,- eur, žalovaný má povinnosť plniť vyživovaciu povinnosť voči 4 maloletým deťom v sume spoločne 350,- eur mesačne, na chod domácnosti prispieva priateľke cca 300,- eur mesačne, má rovnako náklady na cestovné a stravné a na základe vykonávaných zrážok zo mzdy vo výške 3 281,33 eur (za obdobie 2/2021 - 1/2022) jeho finančná situácia neumožňuje jednorazovo uhradiť žalobcovi celú istinu aj s príslušenstvom.

27. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (napríklad rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 10Co/293/2016 zo dňa 14. 06. 2017). Splácanie dlhu v danom prípade nepresiahne dobu 36 mesiacov. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa, pričom žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

28. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nie je spôsobilé žalobcovi spôsobiť ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako spoločnosti ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov.

29. Súd, ktorý rozhoduje o čase plnenia žalobou uplatneného nároku nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, môže však pri stanovení výšky splátok zohľadniť situáciu existujúcu v čase rozhodovania. Ak spotrebiteľ svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu, zároveň však plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je bankou - obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/130/2018 z 17.12.2018).

30. Vzhľadom na výšku mesačnej splátky v sume 200,- eur, doba splatenia prisúdenej istiny sa nepredĺži v porovnaní so splatnosťou dlhu pôvodne dohodnutou v zmluve (96 mesiacov). Stanovená výška splátky tak neúmerne nepredĺži dobu splácania oproti pôvodnej zmluve a zároveň existenčne neohrozí žalovaného. Súd na základe uvedeného a vzhľadom na finančnú situáciu žalovaného umožnil žalovanému uhrádzať dlh, a to v pravidelných 200,- eurových mesačných splátkach splatných vždy do 20. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania s tým, že neuhradením jednej splátky, stane sa splatný celý dlh.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého ustanovenia platí, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

34. V danom prípade súd vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania a trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu (100 %), pretože bol plne úspešný. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania voči žalovanému rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.